

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P.**, zastúpeného Advokátskou kanceláriou F., proti povinnému: **M.**, o vymoženie **653,26 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn.: 16Er/166/2005, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 06. augusta 2012 č. k. 2CoE/253/2012-45, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a**.

Povinnému sa náhrada trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

1)

Oprávnený podal súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie 653,26 eur s príslušenstvom; povinnosť povinného zaplatiť mu túto sumu preukazoval notárskou zápisnicou spísanou Notárskym úradom J. Súdny exekútor B. následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadal

Okresný súd Prievidza o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Poverením č. 5307 027061* zo dňa 21. 04. 2005 ho Okresný súd Prievidza poveril vykonaním exekúcie.

Uznesením z 02. 04. 2012 č. k. 16Er/166/2005-27 Okresný súd Prievidza exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). V odôvodnení tohto uznesenia uviedol, že notárska zápisnica pripojená k návrhu na vykonanie exekúcie nie je vykonateľný exekučný titul (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku) a v nej obsiahnutý právny úkon je absolútne neplatný. Zmluvná podmienka – splnomocnenie zástupcu na spísanie notárskej zápisnice je z dôvodu rozporu záujmov zástupcu M. zo záujmami zastúpeného – povinného neplatná a notárska zápisnica z uvedeného dôvodu nie je spísaná osobou oprávnenou na uznanie splatného dlhu a oprávnený nemá exekučný titul v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, a to vykonateľnú notársku zápisnicu.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trenčíne uznesením z 06. augusta 2012 č. k. 2CoE/253/2012-45 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa v danej veci správne skúmal, či notárska zápisnica pripojená k návrhu na vykonanie exekúcie je vykonateľný exekučný titul a že pri tom dospel k správne zisteniu, že M. nebol oprávnený zastupovať povinného, lebo dohoda o zastúpení, ktorú s povinným uzavrel je neplatná. Ďalej uviedol, že súd prvého stupňa správne na podklade vyššie uvedených skutočností podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku exekúciu zastavil, keďže notárska zápisnica nie je listinou o právnom úkone o uznaní dlhu povinného, lebo pre neplatné splnomocnenie účastníka nie je spôsobilým exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu vo výrokoch o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o zastavení exekúcie podal dovolanie oprávnený, ktorý žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. a/,d/,f/ a g/ O. s. p., t. j., že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, že sa nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd bol nesprávne obsadený a ako dovolací dôvod uvádzal, že v konaní došlo k vadám uvedeným

v § 237, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.).

Podľa jeho názoru exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť exekučného titulu – notárskej zápisnice. Vo veci je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci – o materiálnych a formálnych podmienkach vykonateľnosti exekučného titulu sa rozhodovalo v čase, keď už o nich bolo právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzoval zo skutočnosti, že súdy nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch, a že svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnili. Odňatie možnosti konať pred súdom videl aj v tom, že odvolací súd nerozhodol o jeho návrhu na prerušenie konania a v skutočnosti, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci pojednávanie, aj keď tak v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku boli povinné urobiť. Namietal, že tým, že sa na výklade práva spoločenstva nepodieľal komunitárny sudca, hoci bol tento výklad nevyhnutný, bol v tejto časti konania pred nim súd nesprávne obsadený.

Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo 14. marca 2012 sp. zn. I. ÚS 120/2012-12 v súvislosti s argumentáciou oprávneného týkajúcej sa porušenia povinnosti súdu prvého stupňa skúmať notársku zápisnicu z pohľadu hmotného práva. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vydaniu poverenia predchádza preskúmanie exekučného titulu exekučným súdom ako aj žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie. Podstatou tohto preskúmania je preverenie materiálnej a formálnej stránky vykonateľnosti exekučného titulu. V prípade notárskej zápisnice formálna stránka spočíva dodržaní formy notárskej zápisnice tak ako je upravená podľa § 47 Notárskeho poriadku. Materiálna stránka je priamo predpísaná v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorými sú vyznačenie oprávnenej a povinnej osoby, právny dôvod, predmet a čas plnenia a súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou. V uvedenom prípade Ústavný súd SR uviedol, že notárska zápisnica obsahovala všetky náležitosti uvedené v spomenutých ustanoveniach vrátane výslovného súhlasu povinnej osoby s vykonateľnosťou. Žiadne ďalšie podmienky formálnej ani materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice z Exekučného poriadku nemožno vyvodiť. Ďalej z toho uznesenia vyplýva, že exekučný súd nepreskúmaval právny vzťah účastníkov z hľadiska hmotného práva, pretože je to nad rámec preskúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti

exekučného titulu. Súd by bol povinný vykonať takéto preskúmanie len vtedy, ak by to bolo v zákone výslovne uvedené.

Poukázal na zákon č. 384/2008 Z. z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý bol doplnený o nové ust. § 41 ods. 3. Na notárske zápisnice vyhotovené pred 15. októbrom 2008 sa tento zákon, resp. novelizované ustanovenie nevzťahuje.

Ďalej uviedol, že ustanovenie Zmluvy o úvere, ktorým dlžník splnomocnil tretiu osobu na spísanie notárskej zápisnice, aby v jeho mene uznal dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a príslušenstva nemôže byť neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka ani ust. § 23a ods. 2 Zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Povinný na seba neprevzal žiadne nové povinnosti či záväzky, oprávnenému nevznikli žiadne nové práva či výhody. Udelením plnomocenstva povinný dobrovoľne preniesol na tretiu osobu oprávnenie uznať dlh vo forme notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Táto tretia osoba nie je oprávnený, a preto toto plnomocenstvo nemohlo spôsobiť pre oprávneného nepomernú výhodu. Navyše povinný mohol plnomocenstvo v zmysle § 33b ods. 1 písm. b) Občianskeho zákonníka kedykoľvek odvolať. Podľa dovolateľa exekučný súd by mal vo svojom rozhodnutí uviesť na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a pod akú neprijateľnú podmienku ju subsumuje podľa § 53 ods. 4 písm. a) až r) Občianskeho zákonníka.

Ďalej má dovolateľ za to, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil s ohľadom jeho právnej kvalifikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky, ustanovení právnych predpisov EÚ a rozhodnutí súdneho dvora EÚ. Predovšetkým sa nevysporiadal s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nezdôvodnil prečo považuje za neprijateľnú podmienku splnomocnenie ako jednostranný právny úkon, ktorým dlžník dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Podľa dovolateľa exekučný súd vo svojom rozhodnutí neuviedol na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Predmetné splnomocnenie v zozname nekalých podmienok uvedených v prílohe článku 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS výslovne nenachádza.

Podľa názoru dovolateľa je v danom prípade nutné požiadať Súdny dvor Európskej únie o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“. Poukázal na nález Ústavného súdu SR z 12. apríla 2012 sp. zn.: IV. ÚS 95/2012-80. Uviedol, že Súdnu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť komplexne posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho únievého práva a následnej aplikácii vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania a navrhol, aby dovolací súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, a e/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namietal, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov v zmysle § 237 písm. a) O. s. p.

Právomoc súdu je upravená v ust § 7 a § 8 Občianskeho súdneho poriadku. Z tohto ustanovenia vyplýva, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (7 ods. 1 O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy.... (§ 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní len, ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

Z obsahu podaní dovolateľa vyplýva, že dovolateľ v danom prípade procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a) O. s. p. nevyvodzoval z toho, že súdy vôbec nemali právomoc konať a rozhodovať. Ich právomoc v exekučnom konaní nepopieral. Namietal, že súdy v danom prípade v rozpore so zákonom po vecnej stránke preskúmavali notársku zápisnicu, ktorá je v danom prípade exekučným titulom. Bol toho názoru, že exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť obsah notárskej zápisnice, ktorá je exekučným titulom.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ namietal nesprávnu aplikáciu a výklad Exekučného poriadku, resp. namietal nesprávne právne posúdenie veci. Dovolací súd má za to, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci. Z obsahu tejto námietky sa javí, že nejde o námietku dovolateľa nedostatku právomoci súdov, ale napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov, na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia (právne posúdenie veci).

Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona, napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku.

Vzhľadom na uvedené, námietka dovolateľa o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a) O. s. p. nie je dôvodná.

Dovolateľ ďalej namietal, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. d) O. s. p., t. j., že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej patrí k procesným podmienkam a jej existencia vedie v každom štádiu konania k zastaveniu konania. Táto prekážka je daná vtedy, ak v novom konaní ide o tú istú vec, resp. o to isté, čo sa prejednávalo v právoplatne skončenom konaní. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého premetu konania a tých istých osôb. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený, ak vyplýva z rovnakého skutkových okolností.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade konaniu v exekučnej veci oprávneného: P., proti povinnému: M., o vymoženie 653,26 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn.: 16Er/166/2005 nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou uvedenou v ust. § 237 písm. d) O. s. p.

Podľa názoru oprávneného mu súdy odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. tým, že ho súdy oboch stupňov nevyzvali a ani s ním inak nekomunikovali jeho právne a skutkové návrhy a jednak tým, že odvolací súd nerozhodol o jeho návrhu na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) O. s. p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Dovolateľ tvrdí, že k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O. s. p. došlo tým, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a bez jeho účasti. Rovnako im vytýka, že v súvislosti s tým mu znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

V danom prípade exekučný súd na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti z uvedeného rozhodcovského rozsudku. Následne exekučný súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekučné konanie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku zastavil. Podľa názoru dovolacieho súdu exekučný súd a následne aj odvolací súd podmienky na zastavenie exekúcie posúdili správne.

Je potrebné uviesť, že v danom prípade nemalo byť vydané ani poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, nakoľko na to neboli splnené podmienky. V podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O. s. p. V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) sa vychádza z tvrdení

oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného. Ak však aj napriek existencii skutočnosti, ktorá by bola dôvodom na zamietnutie žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd exekútora vykonaním exekúcie poverí, je povinný po zistení takejto skutočnosti skúmaním za rovnakých podmienok ako pri vydávaní poverenia exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

Ak teda oprávnený vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. z toho, že súdy vykonali dokazovanie, resp. konali vo veci bez nariadenia pojednávania a bez dostatočnej komunikácie s oprávneným ide o námietku neopodstatnenú. Namietaným postupom súdov nebola oprávnenému znemožnená realizácia jeho procesných oprávnení.

Po preskúmaní veci dospel k záveru, že v preskúmvanej veci nešlo ani o prípad zastavenia exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre toto zastavenie neboli splnené zákonné predpoklady. V tejto súvislosti sa dovolací súd stotožnil s argumentmi uvedenými v odôvodneniach rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach sp. zn. 2Cdo/5/2012, sp. zn. 3Cdo/146/2011, sp. zn. 3Cdo/167/2011, sp. zn. 3Cdo/122/2011, sp. zn. 5Cdo/100/2012 a sp. zn. 6Cdo/228/2011, ktorých právne závery považuje z pohľadu dovolacieho súdu za konštantné. Pokiaľ teda súd prvého stupňa predmetnú exekúciu zastavil a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nemal ich postup za následok odňatie možnosti oprávneného pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Oprávnený namietal aj skutočnosť, že odvolací súd nerozhodol o jeho návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) zo dňa 26. 07. 2012 doručeného súdu prvého stupňa dňa 10. 08. 2012.

Oprávnený podaním doručeným na Okresný súd Prievidza dňa 10. 08. 2012 navrhol prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c) O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Súd prvého stupňa a rovnako aj odvolací súd postupovali správne, ak sa týmto návrhom oprávneného nezaoberali. V danej veci už nebol dôvod o tomto návrhu oprávneného rozhodovať, nakoľko odvolací súd o odvolaní oprávneného rozhodol uznesením zo 06. 08. 2012 (teda ešte pred samotným podaním návrhu na prerušenie konania oprávneným).

Vzhľadom k uvedenému nedošlo postupom odvolacieho súdu k takému zásahu do procesných práv oprávneného, ktorej dôsledkom by bolo odňatie možnosti konať pred súdom.

Dovolateľ videl odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. aj v skutočnosti, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci pojednávanie, aj keď tak v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku boli povinné urobiť.

Podľa ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. (v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia odvolacieho súdu) na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b) ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c) to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o dovolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa ust. § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (v znení účinnom od 09. 08. 2012 do 31. 12. 2012), ak súd rozhoduje podľa odseku 1 písm. g) a k) nariadi pojednávanie. Po právoplatnosti uznesenia o vyhlásení exekúcie za neprípustnú súd exekúciu zastaví.

Ustanovenie § 57 ods. 5 Exekučného poriadku, ktoré ukladalo súdu nariadiť pojednávanie v prípade, ak súd rozhoduje o zastavení exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku bolo účinné od 09. 08. 2012 do 31. 12. 2012. Súd prvého stupňa rozhodol o zastavení exekúcie uznesením č. k. 16Er/166/2005-27 dňa 02. 04. 2012, t. j. v čase, keď Exekučný poriadok súdu prvého stupňa takúto povinnosť neukladal. O odvolaní proti uvedenému uzneseniu rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 2CoE/253/2012-45 dňa 06. 08. 2012, čiže tiež pred nadobudnutím účinnosti § 57 ods. 5 Exekučného poriadku.

K tomu je však potrebné uviesť, že povinnosť odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie sa spravuje § 214 ods. 1, 2 O. s. p., ktoré je vo vzťahu k § 57 ods. 5 Exekučného poriadku ustanovením špeciálnym. Odvolací súd je preto povinný nariadiť pojednávanie na prejednanie odvolania vždy len, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ak ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Keďže v danom prípade nebola splnená ani jedna z uvedených podmienok mohol odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Nenariadením pojednávania súdom prvého stupňa a ani odvolacím súdom preto nedošlo k takému procesnému postupu, ktorým by bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa názoru dovolateľa uznesenie odvolacieho súdu ale aj súdu prvého stupňa nebolo riadne odôvodnené.

Vzhľadom na uvedenú námietku oprávneného bolo potrebné zaujať právny záver o tom, či nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. alebo či má za následok (len) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.

Je potrebné uviesť, že vada konania uvedená v § 237 písm. f/ O. s. p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (napr. II. ÚS 261/06). To však neznačí, že by zároveň nevyhnutne platil aj opak, teda to, že každé porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje až intenzitu vady konania v zmysle § 237 O. s. p.

Ústava Slovenskej republiky neupravuje aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje Občiansky súdny poriadok aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O. s. p. pripisuje

Občiansky súdny poriadok osobitný význam – vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (§ 237 O. s. p.) a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných vád v zmysle § 237 O. s. p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam. Iné vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci na rozdiel od procesných vád vymenovaných v § 237 O. s. p. považuje síce za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) nie však za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania.

Uvedený záver je obsiahnutý už v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2Cdo/5/1997, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 111/1998 (časť právnej vety „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“). Z tohto judikátu vychádza dlhoročná ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá považuje nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu za vadu konania, ktorá môže zakladať dôvodnosť dovolania nie však jeho prípustnosť podľa § 237 ods. 1 O. s. p. O aktuálnosti uvedeného judikátu svedčí okrem iných aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. novembra 2011 sp. zn. IV ÚS 487/2011, podľa ktorého uvedený právny názor k výkladu § 237 písm. f/ O. s. p. považuje z ústavného hľadiska za akceptovateľný a neporušujúci základné práva sťažovateľa.

Z obsahu dovolania oprávneného ďalej vyplýva, že namieta vadu podľa § 237 písm. g/ O. s. p., a to rozhodovanie súdom nesprávne obsadeným, ktorú vidí v tom, že sa výkladom práva spoločenstva nezaoberal komunitárny sudca, hoci tento výklad bol nevyhnutý na rozhodnutie vo veci samej.

Nesprávne obsadeným súdom (§ 237 písm. g/ O. s. p.) je súd, ktorý nie je obsadený v súlade s ustanoveniami upravujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má určitú vec prejednať a o nej rozhodnúť. Súd treba považovať za nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca. Zákonným sudcom (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je sudca určený v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu. Postavenie zákonného sudcu ako osoby, ktorá má o veci rozhodnúť je späté so sústavou súdov, ktorú upravuje zákon

č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. So sústavou súdov priamo súvisí príslušnosť súdu na rozhodovanie o veci upravená Občianskym súdnym poriadkom. Nevyhnutným predpokladom toho, aby účastník konania nebol odňatý svojmu zákonnému sudcovi je rozhodovanie o jeho veci súdom, ktorý je podľa zákona na rozhodovanie o nej vecne, miestne i funkčne príslušný. Príslušnosť súdu ustanovuje zákon, ktorý nepriamo určuje aj osobu zákonného sudcu. Zákonným sudcom je v prípade samosudcu ten sudca, ktorý je právnymi predpismi (vrátane predpisov vnútornej povahy ako napr. rozvrhom práce v zmysle § 50 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) určený tú – ktorú vec prejednať a rozhodnúť; ak má niektorú vec prejednať a rozhodnúť senát príslušného súdu sú zákonnými sudcami všetci členovia toho senátu, ktorý je rozvrhom práce určený túto vec prejednať a rozhodnúť (viď tiež § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Vzhľadom na uvedené závery nemožno dospieť k záveru, že konanie je postihnuté touto vadou, keďže konanie sa uskutočnilo na miestne a vecne príslušnom Okresnom súde Prievidza a následne na funkčne príslušnom Krajskom súde v Trenčíne pred senátom určeným podľa rozvrhu práce tohto krajského súdu.

Pokiaľ dovolateľ vytýka odvolaciemu súdu, že v posudzovanej veci boli splnené predpoklady pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., podľa obsahu namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

K námietke oprávneného, že súdy zaťažili konanie tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) dovolací súd uvádza, že procesná vada tejto povahy je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo). Sama tzv. iná vada konania prípustnosť dovolania nezakladá (pre účely preskúmvanej veci viď § 239 O. s. p. a § 237 O. s. p.).

Oprávnený napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny

predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právnym posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O. s. p. (iba výskyt, ktorej v konaní na súdoch nižších stupňov by v danej veci mohol založiť prípustnosť dovolania oprávneného). Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 3Cdo/53/2011, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 5Cdo/44/2011 a sp. zn. 6Cdo/41/2011).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným (§ 237 písm. a/, d/, f/ a g/ O. s. p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd nepriznal povinnému náhradu trov tohto konania, lebo nepodal návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

2)

V podanom dovolaní oprávnený navrhol prerušenie dovolacieho konania alebo prijatie iného vhodného opatrenia podľa § 109 ods. 1 písm. c) O. s. p. a žiadal súd, aby predložil Súdnemu dvoru Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prejudiciálnu otázku o súlade č. 17 a č. 47 Charty základných práv EÚ s takým rozhodnutím vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujúc vnútroštátne procesné aj hmotnoprávne ustanovenia

s odkazom na smernicu 93/13/EHS zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi, resp. zaujatie stanoviska k výkladu pojmu neprijateľná zmluvná podmienka.

System prejudiciálneho konania je základným mechanizmom práva Európskej únie, ktorého účelom je poskytnúť vnútroštátnym súdom prostriedok pre zabezpečenie jednotného výkladu a uplatňovanie práva Európskej únie v každom členskom štáte. Súdny dvor Európskych spoločenstiev má právomoc vydať prejudiciálne rozhodnutie o výklade práva Európskej únie a o platnosti aktov sekundárneho práva. Táto všeobecná právomoc mu je daná článkom 234 Zmluvy ES a v niektorých presne vymedzených prípadoch aj inými predpismi.

Úlohou Súdneho dvora v rámci prejudiciálneho konania je poskytnúť výklad práva spoločenstva alebo rozhodnúť o jeho platnosti a nie uplatňovať toto právo na skutkový stav v konaní vo veci samej, pretože toto je úlohou vnútroštátneho súdu. Súdnu dvoru neprislúcha rozhodovať o skutkových otázkach prejednávaných vo veci samej a ani rozhodovať o rozdielnych názoroch na výklad alebo uplatnenie vnútroštátnych právnych predpisov.

Každý dotknutý súd má možnosť položiť Súdnu dvoru otázku ohľadne výkladu normy práva spoločenstva, ak to považuje za potrebné pre rozhodnutie sporu, o ktorom koná. Súd proti rozhodnutiam, ktorého nie je možné podať opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva je v zásade povinný položiť takúto otázku Súdnu dvoru s výnimkou prípadov, ak v danej oblasti už existuje judikatúra (a prípadné nové okolnosti nevyvolávajú skutočné pochybnosti o možnosti uplatniť túto judikatúru) alebo ak sa správny spôsob výkladu práva spoločenstva javí byť úplne jednoznačným.

Podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo vhodnom štádiu konania pred vnútroštátnym súdom môže byť užitočné v prípade, ak ide o novú otázku výkladu, s ktorou sa spája všeobecný záujem na jednotnom uplatňovaní práva spoločenstva v celej únii alebo ak sa existujúca judikatúra javí byť neuplatniteľnou na nový skutkový stav.

Je úlohou vnútroštátneho súdu vysvetliť prečo je požadovaný výklad potrebný pre jeho rozhodnutie.

V súvislosti s rozhodovaním o návrhu oprávneného na prerušenie konania dovolací súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie C-40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL vs. Cristina Rodríguez Nogueira, C-168/05 Elisa María Mostaza Claro vs. Centro Móvil Milenium SL, spojené prípady C-240/98 a C-244/98 Océano Grupo Editorial SA a Roció Murciano Quintero vs. Salvat Editores SA a spol. Z vyššie uvedenej judikatúry okrem iného vyplýva, že systém ochrany zavedený Smernicou Rady č. 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi, čo sa týka tak vyjednávajúcej sily tak aj úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi k podmienkam vopred vyhotoveným predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Súdny dvor Európskej únie vo svojich rozsudkoch už nie raz (napr. C-168/09 Mostanza Claro vs Centro Móvil Milenium SL, bod 36) vyslovil, že článok 6 ods. 1 Smernice rady č. 93/13 EHS stanovujúci povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby nekalé podmienky v zmluvách uzatvorených podľa vnútroštátneho práva medzi spotrebiteľom a predávajúcim alebo poskytovateľom neboli záväzné pre spotrebiteľa predstavuje kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nastoleniu skutočnej rovnováhy a rovnosti medzi zmluvnými stranami.

Otázku, ktorú oprávnený navrhuje predložiť Súdnemu dvoru EÚ a za tým účelom prerušiť konanie je však otázka, ktorá smeruje k výkladu pojmu „neprijateľná zmluvná podmienka“. Posúdenie takejto otázky však patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby ingerencie Súdneho dvora Európskej únie. V predmetnej veci je sporným predovšetkým aplikácia vnútroštátneho práva. Toto je však výlučne vecou vnútroštátnych súdov. Teda v predmetnej veci nevznikla potreba stanoviť hranice aplikovateľnosti únievého práva, nakoľko právna úprava vnútroštátneho slovenského práva dostatočným spôsobom v danej veci umožňuje aplikáciu príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, Exekučného poriadku a zákona o rozhodcovskom konaní.

Dovolací súd zamietol návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania a nepoložil predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie, pretože oprávneným položená otázka, resp. ním uvádzané dôvody nepredstavujú relevantné dôvody pre jeho prerušenie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 27. marca 2014

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová